

Δραστηριότητα: Κάνε ένα βήμα μπροστά

Θέματα: Γενικά ανθρώπινα δικαιώματα

Διακρίσεις, φτώχεια, κοινωνικός αποκλεισμός

Στόχοι:

Να προωθήσουμε την ενσυναίσθηση προς όσους είναι διαφορετικοί από μας
Να ενημερώσουμε για την ανισότητα ευκαιριών στην κοινωνία
Να κατανοήσουμε τις πιθανές συνέπειες που υφίσταται κάποιος που ανήκει σε ομάδες μειονοτήτων

Οδηγίες:

- Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Τους μοιράζουμε τους ρόλους και διαβάζει ο καθένας το δικό του.
- Τους ρωτάμε αν έχουν ποτέ φανταστεί πως είναι να είσαι κάποιος άλλος.
- Έπειτα προσπαθούμε να βάλουμε στο ρόλο τους συμμετέχοντες. Τους λέμε να κλείσουν τα μάτια και τους ζητάμε να φανταστούν την εξωτερική τους εμφάνιση, την καθημερινότητά τους και γενικά λεπτομέρειες που θα τους κάνουν να «χτίσουν» καλύτερα το ρόλο τους. Για να τους βοηθήσουμε, θέτουμε ερωτήσεις όπως:
  - α. Πού γεννήθηκες; Πώς ήταν τα πράγματα όταν ήσουν μικρός/μικρή; Πώς ήταν η οικογένεια σου όταν ήσουν μικρός/μικρή; Είναι διαφορετική τώρα;
  - β. Πώς είναι η καθημερινή σου ζωή τώρα; Πού ζεις; Πού πηγαίνεις σχολείο;
  - γ. Τι κάνεις το πρωί; Το απόγευμα; Το βράδυ;
  - δ. Τι είδους παιχνίδια σου αρέσει να παίζεις; Με ποιους παίζεις;
  - ε. Τι είδους εργασία κάνουν οι γονείς σου; Πόσα χρήματα κερδίζουν κάθε μήνα; Έχετε καλό επίπεδο ζωής; Τι είδους εργασία κάνεις εσύ; Κερδίζεις αρκετά χρήματα;
  - ζ. Τι κάνεις στις διακοπές σου; Έχεις κατοικίδιο;
  - η. Τι σε κάνει ευτυχισμένο/ευτυχισμένη; Τι φοβάσαι;
- Αφού νιώσουν ότι έχουν μπει στο ρόλο τους, τους ζητάμε να σχηματίσουν μια γραμμή κοιτάζοντας όλοι προς την ίδια κατεύθυνση και έπειτα αρχίζουμε να εκφωνούμε τις καταστάσεις. Όποτε θεωρούν ότι μια κατάσταση ισχύει για το ρόλο τους κάνουν ένα βήμα μπροστά.

Κάτι πρακτικό:

- Αν ο χώρος είναι περιορισμένος τους λέμε να κάνουν μικρά βήματα.*
- Αν μας πουν ότι δεν έχουν αρκετές πληροφορίες για το ρόλο τους, τους λέμε να τον φτιάξουν όπως θέλουν οι ίδιοι και ότι είναι και αυτός ένας από τους σκοπούς του παιχνιδιού: να ανακαλύψουν πώς δεν καθοριζόμαστε από μία ιδιότητά μας και ο καθένας μπορεί να δώσει διαστάσεις δικές του.*

- Ο αναστοχασμός γίνεται στις θέσεις όπου έχουν φτάσει, οπότε βρίσκονται όλοι απλωμένοι στο χώρο. Σε αυτό το στάδιο τους ρωτάμε πώς ένιωσαν κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού, όταν οι άλλοι προχωρούσαν και αυτοί έμεναν πίσω ή το αντίθετο. Γενικά τους αφήνουμε το πεδίο να πουν πώς αισθάνθηκαν και προσπαθούμε να βρούμε συνδέσεις μεταξύ των ρόλων και βέβαια με το συνολικό θέμα της συνάντησης.

Ερωτήσεις μετά τη δραστηριότητα:

1. Τι συνέβη σ' αυτή τη δραστηριότητα;
2. Πόσο εύκολο ή δύσκολο σας φάνηκε το παίξιμο του ρόλου σας;
3. Πώς αισθανθήκατε, φανταζόμενοι τον εαυτό σας ως αυτό το άτομο;
4. Γνωρίζετε κάποιον που είναι σαν αυτό το άτομο;
5. Πως αισθανθήκατε όταν κάνατε/δεν κάνατε ένα βήμα μπροστά;
6. Αν προχωρούσατε συχνά μπροστά, τότε αρχίσατε να παρατηρείτε ότι κάποιος άλλος δεν κινούνταν τόσο γρήγορα όσο εσείς;
7. Το άτομο που υποδυόσασταν προχώρησε μπροστά ή όχι; Γιατί;
8. Μήπως αισθανθήκατε ότι κάτι ήταν άδικο;
9. Μήπως αυτό που συνέβη σ αυτή τη δραστηριότητα μοιάζει με τον πραγματικό κόσμο; Πως;
10. Τι δίνει σε μερικούς ανθρώπους της κοινωνίας μας περισσότερες ευκαιρίες απ ότι σ άλλους; Τι δίνει λιγότερες ευκαιρίες;
11. Ποιος έχει περισσότερες ευκαιρίες και ποιος όχι;
12. Ποια πρώτα βήματα θα μπορούσαν να γίνουν ώστε να καταστήσουμε τις ευκαιρίες πιο ίσες για όλους;

Η σημαντικότητα αυτής της δραστηριότητας βρίσκεται στην επίδραση όταν βλέπουν τα παιδιά την απόσταση να αυξάνεται ανάμεσα στους συμμετέχοντες, ειδικά κατά το τέλος. Καλό είναι να «επινοούμε» ρόλους που αντικατοπτρίζουν τον πραγματικό κόσμο των παιδιών. Προσαρμόζουμε κάποιους ρόλους έτσι ώστε μόνο μερικά παιδιά να μπορούν να κάνουν βήματα μπροστά. Τα παιδιά έχουν επίγνωση του γεγονότος πως άλλοι έχουν περισσότερα ή λιγότερα αγαθά υλικά από τα ίδια. Ωστόσο, τα παιδιά συχνά αδυνατούν να αναγνωρίσουν τα δικά τους προνόμια. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να δουν τη ζωή τους από άλλη οπτική και με άλλη προοπτική.

Πηγές:

Μικρή πυξίδα, Compasito: Εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα για παιδιά

Πανελλήνια Ένωση για το θέατρο στην εκπαίδευση- Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους

Πρόσφυγες: Μονόλογοι από το Αιγαίο, το ταξίδι και τα όνειρα ασυνόδευτων ανήλικων προσφύγων

<p>Είσαι από το Πακιστάν και είσαι 16 χρονών. Μένεις στην Ελλάδα σε ξενώνα, πηγαίνεις σχολείο, μαθαίνεις ελληνικά και είσαι χαρούμενος γιατί παίζεις στην ομάδα βόλεϊ. Ονειρεύεσαι να ξαναδείς τους γονείς σου και τους φίλους σου</p>	<p>Είσαι ο Αμάρ από τη Συρία και είσαι 15 χρόνων. Ζεις στην Ελλάδα και ονειρεύεσαι να γίνεις μεγάλος κολυμβητής. Θέλεις να πάς στη Δανία να συναντήσεις τον αδελφό σου</p>
<p>Είσαι Αφγανός πρόσφυγας, ζεις στην Ελλάδα και δουλεύεις στα χωράφια. Ζεις με 4 συμπατριώτες σου σε μια καλύβα δίπλα στις καλλιέργειες</p>	<p>Σε λένε Τάμπα, είσαι 15 ετών και ήσουν παιδί-στρατιώτης στη Λιβερία. Τώρα ζεις σε καταυλισμό προσφύγων στη Σιέρα-Λεόνε, πηγαίνεις σχολείο αλλά θες να ξανασμίξεις με την οικογένειά σου στη Λιβερία</p>
<p>Σε λένε Λεϊλά, είσαι από τη Συρία και μένεις με τη μητέρα σου και το μικρότερο αδελφό σου σε σπίτι στην Αθήνα. Περιμένετε άδεια για να πάτε στη Γερμανία όπου ζει ο πατέρας σας</p>	<p>Ζεις σε ένα παιδικό χωριό από τότε που ήσουν βρέφος. Δεν γνωρίζεις ποιοι είναι οι γονείς σου. Είσαι 8 ετών.</p>
<p>Είσαι μία ανύπαντρη μητέρα 2 παιδιών από τη Γκάνα που δουλεύει στα χωράφια</p>	<p>Είσαι κόρη διευθυντή τράπεζας. Σπουδάζεις οικονομικά στο Πανεπιστήμιο</p>
<p>Είσαι γιος του προέδρου πολυεθνικής εταιρείας.</p>	<p>Είσαι δασκάλα από τη Βοσνία. Ζεις στην Ελλάδα και φροντίζεις μια ηλικιωμένη. Μένεις στο ίδιο σπίτι με αυτήν. Έχεις ρεπό μια φορά τη βδομάδα</p>
<p>Είσαι ο ιδιοκτήτης μεγάλης εταιρείας εισαγωγών-εξαγωγών</p>	<p>Γεννήθηκες με αναπηρία και χρησιμοποιείς αναπηρικό καροτσάκι. Ζεις σε ένα διαμέρισμα με τους γονείς σου και την αδελφή σου. Οι γονείς σου είναι δάσκαλοι. Είσαι 12 ετών.</p>

<p>Εσύ και οι γονείς σου ήρθατε στη χώρα για να βρείτε ασφάλεια από τον πόλεμο που μαίνεται στη πατρίδα σου. Τώρα είσαι 12 ετών και βρίσκεσαι εδώ σχεδόν 3 χρόνια. Δεν ξέρεις πότε θα μπορέσεις να επιστρέψεις στη πατρίδα σου</p>	<p>Είσαι 15 ετών. Εσύ και τα αδέρφια σου ζείτε σε ένα όμορφο σπίτι με μεγάλο κήπο. Ο πατέρας σου είναι προϊστάμενος σε τράπεζα και η μητέρα σου φροντίζει το σπίτι</p>
<p>Είσαι το παιδί αμερικανού πρέσβη στη χώρα που βρίσκεσαι. Είσαι 11 ετών και πηγαίνεις σε διεθνές σχολείο.</p>	<p>Είσαι ένα 17-χρονο Roma κορίτσι που δεν τελείωσε το δημοτικό μιας και από μικρή εργάζεσαι</p>
<p>Εσύ και ο μεγάλος σου αδελφός είστε ιδιαίτερα χαρισματικοί στα μαθήματα και στις εξωσχολικές δραστηριότητες. Οι γονείς σας είναι καθηγητές πανεπιστημίου. Σας στέλνουν σε ειδικά μαθήματα και εκπαιδευτικές κατασκηνώσεις για να προετοιμαστείτε για διαγωνισμούς</p>	<p>Είσαι 9 ετών και ζεις σε ένα διαμέρισμα με τους γονείς σου. Ο πατέρας σου είναι οικοδόμος και η μητέρα σου δουλεύει σε σούπερ μάρκετ. Είσαι πάρα πολύ καλός στον αθλητισμό</p>
<p>Είσαι ένα αγόρι με κινητικές δυσκολίες από ένα μικρό χωριό στο δάσος του Αμαζονίου. Οι γονείς σου δουλεύουν και οι δύο σε μία φάρμα</p>	<p>Είσαι ένα 10-χρονο λευκό κορίτσι μιας μικρομεσαίας οικογένειας στην Αθήνα</p>
<p>Είσαι ιδιοκτήτης μπακάλικου σε επαρχιακή πόλη. Πρόσφατα άνοιξε super market μεγάλης πολυεθνικής εταιρείας, λίγο πιο κάτω από το δικό σου</p>	<p>Γεννήθηκες σ αυτή τη πόλη όμως οι γονείς σου μετανάστευσαν εδώ από την Ασία. Διατηρούν ένα εστιατόριο και μένετε σε δωμάτια πάνω από το εστιατόριο με την αδελφή σου. Και οι 2 βοηθάτε στο εστιατόριο μετά το σχολείο. Είσαι 13 ετών</p>

<p>Είσαι ένα 8-χρονο αγόρι που δουλεύει στο τοπικό εργοστάσιο μαζί με τον πατέρα του. Έχεις πάει μόνο στην Α' δημοτικού</p>	<p>Είσαι Μουσουλμάννα και ζεις με τους γονείς σου που είναι και οι δύο πολύ πιστοί στη θρησκεία σας. Ο πατέρας σου είναι αγρότης</p>
<p>Είσαι μοντέλο Αφρικανικής προέλευσης. Ζεις και εργάζεσαι στην Ευρώπη</p>	<p>Είσαι ένα 19-χρονο αγόρι που σπουδάζει εμπορικό δίκαιο στο Λονδίνο</p>
<p>Είσαι παραγωγός από τη Σρι Λάνκα που εδώ και δύο χρόνια μαζί με άλλους συγχωριανούς λειτουργούν ένα συνεταιρισμοί Δίκαιου Εμπορίου</p>	<p>Είσαι ένα 11-χρονο αγόρι που δουλεύει σε κακαοφυτεία στην Ακτή του Ελεφαντοστού. Δεν πηγαίνεις σχολείο</p>
<p>Είσαι παράνομος μετανάστης από το Mali. Ζεις στην Ελλάδα. Είσαι μικροπωλητής</p>	<p>Είσαι ένας 22-χρονος εθελοντής σε Μη Κυβερνητική Οργάνωση για το Δίκαιο Εμπόριο</p>
<p>Είσαι ο Σαρβάρ, 16 χρόνων από το Αφγανιστάν. Βρίσκεσαι στην Ελλάδα και θέλεις να πάρεις άσυλο και να πας στην Αυστρία να σπουδάσεις</p>	<p>Είσαι μία άνεργη δασκάλα που ζει σε μία χώρα της οποίας τη γλώσσα δεν μιλάει καλά</p>
<p>Είσαι οκτώ ετών και το μικρότερο από τρία παιδιά. Η οικογένεια σου ζει σε ένα μικρό διαμέρισμα σε μια μεγάλη πόλη. Ο πατέρας σου είναι μηχανικός, όμως προς το παρόν είναι άνεργος, γι' αυτό δεν έχετε πολλά χρήματα. Όμως, ο πατέρας σου διαθέτει περισσότερο χρόνο για να παίζει μαζί σου</p>	<p>Μετανάστευσες σε αυτή τη χώρα όταν ήσουν μωρό. Τώρα είσαι δέκα ετών. Πολλοί άλλοι μετανάστες ζουν στη γειτονιά σου, όπου ο πατέρας σου δια- θέτει ένα κατάστημα. Μιλάς τις γλώσσες τόσο της παλιάς, όσο και της νέας σου πατρίδας και συχνά μεταφράζεις για τη μητέρα και τη γιαγιά σου.</p>
<p>Είσαι ένας άστεγος άντρας 27 χρονών</p>	

Καταστάσεις και γεγονότα

- Εσύ και η οικογένεια σου έχετε πάντα αρκετά χρήματα για να καλύψετε τις ανάγκες σας
- Μπορέσατε/μπορείτε να τελειώσετε το σχολείο
- Μπορείτε να σπουδάσετε και να ακολουθήσετε το επάγγελμα που επιθυμείτε
- Νοιώθετε ότι η γνώμη σας για κοινωνικά/πολιτικά θέματα μετράει
- Οι άλλοι σας συμβουλεύονται για διάφορα θέματα
- Δεν φοβάστε ότι θα σας σταματήσει στον δρόμο η αστυνομία
- Ξέρετε που να απευθυνθείτε για συμβουλές/ βοήθεια
- Δεν έχετε νοιώσει ποτέ ρατσισμό σε σχέση με την καταγωγή σας
- Δεν σας κοροϊδεύουν για την εμφάνισή σας
- Έχετε πρόσβαση στο σύστημα υγείας
- Μπορείτε να πάτε διακοπές μια φορά τον χρόνο
- Μπορείτε να καλέσετε τους φίλους σας στο σπίτι σας για φαγητό
- Έχετε ενδιαφέρουσα ζωή και κοιτάτε με αισιοδοξία το μέλλον
- Δεν φοβάστε ότι μπορεί να σας επιτεθούν στον δρόμο
- Μπορείτε να ψηφίσετε στις εκλογές
- Αγοράζετε ρούχα και παπούτσια όποτε τα χρειαστείτε
- Μπορείτε να γιορτάσετε τις θρησκευτικές γιορτές σας με την οικογένεια και τους φίλους σας
- Μπορείτε να συμμετέχετε σε ένα σεμινάριο στο εξωτερικό
- Μπορείτε να πάτε σινεμά ή θέατρο μια φορά την εβδομάδα
- Δεν σας εμποδίζει κανείς να ερωτευτείτε όποιον επιλέξετε
- Σέβονται και αναγνωρίζουν τις ικανότητες σας στην κοινωνία σας
- Έχετε πρόσβαση στο διαδίκτυο
- Έχεις αρκετό χρόνο να παίξεις και φίλους να παίξεις μαζί τους
- Μπορείτε να αγοράσετε μια σοκολάτα την εβδομάδα
- Δεν φοβάστε για το μέλλον των παιδιών σας